

**Bryssel den 2 juli 2026
(OR. en)**

11490/26

**Interinstitutionellt ärende:
2026/0178 (NLE)**

**ENV 902
PECHE 281**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	2 juli 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 333 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar, i frågor som faller under dess befogenhet, vid Internationella valfångstkommissionens tre kommande möten, inklusive därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 333 final.

Bilaga: COM(2026) 333 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.7.2026
COM(2026) 333 final

2026/0178 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar, i frågor som faller under dess befogenhet, vid Internationella valfångstkommissionens tre kommande möten, inklusive därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser det beslut genom vilket den ståndpunkt fastställs som ska intas på unionens vägnar vid de tre kommande mötena i Internationella valfångstkommissionen enligt internationella konventionen för reglering av valfångsten¹, som ska hållas 2026, 2028 och 2030, inklusive möten mellan de ordinarie mötena och åtgärder i samband med det planerade antagandet av 1) ändringar av anvisningarna till konventionen och 2) Internationella valfångstkommissionens resolutioner och beslut.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Den internationella konventionen för reglering av valfångsten

Den internationella konventionen för reglering av valfångsten (*konventionen*) säkerställer både skydd och hållbar förvaltning av valbeståndet på global nivå. Konventionen trädde i kraft den 10 december 1948.

Konventionen omfattar rättsligt bindande anvisningar² som anger vilka arter som är skyddade och vilka vatten, inbegripet skyddsområden, som är öppna, och fastställer fångstgränser för kommersiell valfångst och husbehovsjakt efter val. Konventionen reglerar också valfångst för vetenskapliga forskningsändamål. I anvisningarna anges att fördragsslutande regeringar ska lämna in förslag till vetenskapliga tillstånd för granskning av den vetenskapliga kommittén innan tillstånden utfärdas. Tillstånden utfärdas av enskilda länder.

I samband med konventionen och i hela detta förslag ska varje hänvisning till "valar" förstås som en hänvisning till de arter som anges i del I av anvisningarna till konventionen (alla bardvalar samt kaskelot³). Alla andra tandvalar, inbegripet delfiner, tumlare och tandvalar såsom grindvalar, omfattas inte av anvisningarnas tillämpningsområde.

Användningen av termen "Cetacea" i detta förslag är däremot avsiktlig och syftar på hela ordningen *Cetacea*⁴, inbegripet mindre Cetacea (delfiner, tumlare och andra tandvalar), dels för att anpassa terminologin till det bredare skyddsområde som följer av unionsrätten, dels för att återspegla att Internationella valfångstkommissionens underordnade organ, fonder och andra initiativ behandlar frågor om bevarande och förvaltning som rör samtliga Cetacea.

Vidare styrs användningen av termen "valfångst" i hela detta förslag av unionsrätten, särskilt habitatdirektivet⁵, vilket innebär att termen omfattar avsiktlig störning samt avsiktligt fångande eller avlivande av Cetacea.

Medlemskap i konventionen är förbehållet regeringar, och Europeiska unionen (EU) har därför endast observatörsstatus⁶. För närvarande är 24 av EU:s medlemsstater parter i konventionen⁷.

¹ <https://archive.iwc.int/?r=3607>.

² <https://archive.iwc.int/?r=3606>.

³ Kaskeloten är en tandval. Andra tandvalar är näbbvalar, flasknosvalar, späckhuggare och grindvalar. Se del I i anvisningarna till konventionen, om tolkning.

⁴ Ordningen *Cetacea* omfattar alla valar, delfiner och tumlare och delas in i de två tidigare nämnda underordningarna: bardvalar och tandvalar. Tillsammans omfattar dessa underordningar mer än 90 nu levande arter som förekommer i världshaven.

⁵ EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.

2.2. Internationella valfångstkommissionen

Organet som leder genomförandet av konventionen är Internationella valfångstkommissionen, som sammanträder vartannat år. Enligt artikel III.1 i konventionen består Internationella valfångstkommissionen av en medlem från varje fördragsslutande regering, och varje medlem har en röst. Internationella valfångstkommissionen fullgör sitt grundläggande ansvar för både hållbar förvaltning och skydd genom att göra ändringar i anvisningarna till konventionen efter begäran från fördragsslutande regeringar. Ändringar måste antas med tre fjärdedelsmajoritet av Internationella valfångstkommissionens röstande medlemmar (artikel III.2 jämförd med artikel V i konventionen). Enligt artikel III.2 i konventionen antas andra beslut av Internationella valfångstkommissionen med enkel majoritet av Internationella valfångstkommissionens röstande medlemmar.

2.3. Akt som planeras av Internationella valfångstkommissionen

Det föreslagna rådsbeslutet avser följande kategorier av akter som ska antas av Internationella valfångstkommissionen vid dess tre kommande möten vartannat år (som ska äga rum 2026, 2028 och 2030) och därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena (*de planerade akterna*):

1. **Ändringar av anvisningarna till konventionen**, vilka är rättsligt bindande för de fördragsslutande regeringarna 90 dagar efter det att Internationella valfångstkommissionens sekretariat⁸ har lämnat underrättelse om dem, såsom bibehållande eller förlängning av moratoriet för kommersiell valfångst, inrättande eller ändring av valreservat samt fastställande av bestämmelser om husbehovsjakt.
2. **Internationella valfångstkommissionens resolutioner, rekommendationer och beslut**, exempelvis om antagande av bevarande- och skyddsåtgärder för Cetacea, efterlevnad, tillsyn och genomförande av bestämmelserna i anvisningarna, ackreditering av observatörer, det civila samhällets deltagande samt styrningsreformer.
3. **DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR**
 - 3.1. **Innehållet i och skälen till den föreslagna ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar**
 - 3.1.1. *Kommersiell valfångst, småskalig kustnära valfångst och kriterier för vetenskapliga tillstånd*

Internationella valfångstkommissionen reglerar den kommersiella valfångsten. Internationella valfångstkommissionen beslutade 1982 att det skulle råda ett moratorium för

⁶ En ändring av konventionen för att göra det möjligt för EU att bli medlem skulle kräva att ett protokoll ratificerades av alla fördragsslutande regeringar i Internationella valfångstkommissionen. Kommissionen antog 1992 ett förslag om att förhandla om EU:s anslutning till konventionen, men rådet har inte följt upp detta (förslag till rådets beslut om att bemyndiga kommissionen att på gemenskapens vägnar förhandla om ett protokoll om ändring av den internationella konventionen för reglering av valfångsten, Washington den 2 december 1946, KOM(92) 316).

⁷ Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Cypern, Litauen, Luxemburg, Ungern, Nederländerna, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Finland och Sverige.

⁸ Artikel I.1 jämförd med artikel V.3 i konventionen.

kommersiell valfångst av alla valarter och valpopulationer från och med 1986⁹.

Unionen bör stödja bibehållandet och det fullständiga genomförandet av moratoriet för kommersiell valfångst. Under närmare fyra årtionden har moratoriet spelat en avgörande roll för skyddet av valbestånden. Det har gett valarna ett viktigt skydd och bidragit till att vissa bestånd har återhämtat sig. Andra bestånd är fortfarande kraftigt decimerade till följd av ett växande antal hot som inte är kopplade till valfångst, däribland intrassling i fiskeredskap, fartygskollisioner, föroreningar (såsom undervattensbuller och plastföroreningar) samt livsmiljöförstöring. Det är därför avgörande för dessa bestånds återhämtning att de även fortsättningsvis skyddas mot den ytterligare belastning som kommersiell jakt innebär.

Unionen bör dessutom insistera på en strikt tillämpning av Internationella valfångstkommissionens reviderade förvaltningsförfarande, som enligt Internationella valfångstkommissionens vetenskapliga kommitté är avgörande för att förhindra alltför höga fångstgränser. Även om Island, Norge och Japan, som fastställer sina fångstgränser självständigt, hävdar att deras metoder för att beräkna hållbara fångstgränser för valfångst överensstämmer med de metoder som utvecklats av Internationella valfångstkommissionen, bör det noteras att ingen av deras fångstgränser har fastställts eller godkänts inom ramen för Internationella valfångstkommissionens reviderade förvaltningsförfarande, som bygger på en mer försiktighetsinriktad metod¹⁰.

Effektiva nationella verktyg bör säkerställa att skyldigheterna enligt moratoriet omsätts i faktisk efterlevnad. Unionen bör därför också stödja och främja antagandet av kompletterande åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av moratoriet av de fördragsslutande parterna, däribland följande:

- Hamnstatskontroll: Vägran att bevilja tillträde till hamn, landning, bunkring eller andra tjänster för fartyg som bedriver kommersiell valfångst utan Internationella valfångstkommissionens godkännande.
- Nationella förbud: Nationella rättsliga bestämmelser som förbjuder aktörer under medlemsstaternas jurisdiktion att delta i, stödja eller finansiera kommersiell valfångst i strid med moratoriet.

Den valfångstvänliga gruppen framhåller ofta argumentet att moratoriet för kommersiell valfångst har medfört orimliga svårigheter för vissa lokala kustsamhällen som är beroende av valfångst för sin försörjning och sina kulturella traditioner. Detta argument låg till grund för Japans tidigare försök att förmå Internationella valfångstkommissionen att erkänna småskalig kustnära valfångst¹¹, vilket i praktiken skulle innebära att moratoriet delvis upphävdes. Till detta knyts förslag där valfångst framställs som nödvändig för livsmedels- och näringstryggheten och där Internationella valfångstkommissionen uppmanas att erkänna valar som en livskraftig livsmedelsresurs.

⁹ Se anvisningarna till konventionen, paragraf 10 d (där ett moratorium införs för fångst, dödande eller behandling av valar, med undantag för vikvalar, genom valfabriksfartyg eller valfångstfartyg knutna till sådana fartyg) och paragraf 10 e (där fångstgränserna fastställs till noll för alla bestånd under de pelagiska säsongerna och kustsäsongerna 1986 och därefter).

¹⁰ Exempelvis noterade Internationella valfångstkommissionens byrå i februari 2025 att Internationella valfångstkommissionens vetenskapliga kommitté inte delar de påståenden som Japan har framfört i frågan. Rapport från Internationella valfångstkommissionens byrås möte den 6 februari 2025, <https://archive.iwc.int/?r=22535>.

¹¹ Småskalig kustnära valfångst är en typ av valfångst som kännetecknas av att man använder små båtar för att jaga valar (vikvalar och andra små valar) på dagsturer i nationella vatten för kommersiella ändamål.

EU bör stödja uppfattningen att bevarandeåtgärder, däribland moratoriet, inte hotar livsmedelstryggheten utan i stället säkerställer den långsiktiga hållbarheten hos de marina ekosystemen. Dessutom behandlas frågor om livsmedelstrygghet redan inom FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), och ett erkännande av valar som livsmedelskälla inom Internationella valfångstkommissionen skulle innebära en betydande förändring av organisationens mandat. Det är av avgörande betydelse att Internationella valfångstkommissionen även fortsättningsvis fokuserar på att förvalta valbestånden på ett sätt som främjar ekosystemens hälsa och hållbarhet, snarare än att stödja kommersiell valfångst under förevändning av att trygga livsmedelsförsörjningen.

Mot denna bakgrund bör unionen motsätta sig förslag om att införa nya kategorier av valfångst och stödja Internationella domstolens slutsats i domen av den 31 mars 2014 om valfångst i Antarktis¹² att konventionen delar in valfångsten i tre kategorier: kommersiell valfångst och urbefolkningars husbehovsjakt (båda omfattas av anvisningarna) samt valfångst med särskilt tillstånd enligt artikel VIII. Detta kommer att förhindra att det uppstår kryphål i förbudet mot kommersiell valfångst.

I fråga om valfångst med särskilt tillstånd eller valfångst i forskningssyfte bör unionen stå fast vid att artikel VIII, som medger valfångst med särskilt tillstånd, inte kan användas för att berättiga vad som primärt är kommersiell valfångst. Missbruk av artikeln strider mot moratoriets anda och Internationella valfångstkommissionens vilja såsom den kommit till uttryck i flera resolutioner.

För att unionen ska anse att förslag om valfångst med särskilt tillstånd är legitima enligt artikel VIII måste de uppfylla de kriterier som fastställts av Internationella domstolen. Detta innebär strikt efterlevnad av resolution 2014-5 om valfångst med särskilt tillstånd¹³, vilken kräver att två kumulativa villkor måste vara uppfyllda för utfärdande av ett särskilt tillstånd: att den dödande provtagningen utgör ”vetenskaplig forskning” och att den endast sker i vetenskapligt syfte.

I praktiken innebär detta att den vetenskapliga kommittén är övertygad om att varje fördragsslutande part som vill utfärda särskilda tillstånd i) har visat att projektets förväntade resultat motiverar att det klassificeras som vetenskaplig forskning, ii) noggrant har övervägt om forskningsmålet kan uppnås genom användning av icke-dödliga provtagningsmetoder, iii) har dragit slutsatsen att detta inte är genomförbart, och iv) har visat att de föreslagna urvalsstorlekarna är strikt kopplade till det vetenskapliga behovet och inte är större än vad som rimligen krävs för att uppnå forskningsmålet.

Ingen av de tre stater som är bundna av domen i målet om valfångst i Antarktis (Australien, Japan och Nya Zeeland) har någonsin begärt omprövning eller tolkning av domstolens slutsats om Internationella valfångstkommissionens behörighet. Deras tystnad innebär ett underförstått godtagande av att Internationella valfångstkommissionen har rätt att diskutera och reglera valfångst med stöd av särskilt tillstånd. Unionen bör därför fortsätta att förespråka modeller som garanterar att varje särskilt tillstånd, innan det utfärdas, bedöms av Internationella valfångstkommissionens vetenskapliga kommitté och av Internationella valfångstkommissionen själv och att deras rekommendationer följs.

¹² Valfångst i Antarktis (Australien mot Japan: Nya Zeeland som intervenient), dom av Internationella domstolen. Rapporter 2014, punkterna. 229–230, <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/148/148-20140331-JUD-01-00-EN.pdf>.

¹³ <https://archive.iwc.int/pages/download.php?ref=3723&ext=pdf&alternative=2971&noattach=true&k=>.

3.1.2. Bevarande och djurskydd

År 2003 inrättades, inom ramen för konventionen, en bevarandekommitté som i nära samarbete med den vetenskapliga kommittén arbetar med att hantera ett antal hot mot valar och deras livsmiljöer. År 2016 antogs en strategisk plan (2016–2026)¹⁴, tillsammans med en arbetsplan¹⁵, där prioriterade hot mot Cetacea (fartygskollisioner, marint skräp, bifångster, antropogent undervattensbuller, kemiska föroreningar och klimatförändringar) samt prioriterade åtgärder (hållbar valskådning, förvaltningsplaner för bevarande, skyddsområden, datainsamling och rapportering) identifieras.

Som ett led i sitt starka politiska engagemang för bevarande bör unionen fortsätta att stödja alla förslag till valreservat¹⁶. Dessa förslag får antas endast om ändringen av anvisningarna antas med tre fjärdedels majoritet av de avgivna rösterna. För att uppnå denna majoritet kommer det att krävas aktiva förberedande diskussioner med de inbitna valfångstförespråkarna, dvs. de länder som har framställt invändningar eller gjort reservationer, samt med den bredare koalition av stater som mobiliseras av förespråkare för valfångst och som ofta röstar emot sådana ändringar.

Unionen bör också verka för ökad transparens när det gäller förslag om skyddsområden. Bestämmelserna om skyddsområden i anvisningarna återfinns för närvarande i avsnitt III i anvisningarna om fångst. Unionen bör uppmuntra Internationella valfångstkommissionen att placera dessa bestämmelser i ett särskilt avsnitt i anvisningarna.

Dessutom bör förslag från Internationella valfångstkommissionen som syftar till att förbättra skyddet av valarna få stöd. Djurskyddsarbetet kan innefatta, men är inte begränsat till, insnärjningar, fartygskollisioner, masstrandningar, valskådning, bullerförorening, bättre metoder för avlivning och eutanasi.

Internationella valfångstkommissionen behandlar även frågor som rör sjukdomar hos Cetacea, särskilt sjukdomar som kan ha samband med mänsklig verksamhet och sådana som kan spridas mellan djur och människor. Sådana sjukdomar kan utgöra en risk för samhällen som bedriver husbehovsjakt när de konsumerar valprodukter från icke-kommersiell jakt. Unionen bör underlätta diskussioner i denna fråga om de är vetenskapligt grundade och om Internationella valfångstkommissionens behandling av frågan tillför ett mervärde i förhållande till arbetet i andra forum.

3.1.3. Husbehovsjakt

Husbehovsjakt har varit en central del av Internationella valfångstkommissionens regleringsram sedan den infördes genom konventionen. Husbehovsjakt omfattas inte av moratoriet eftersom det inte handlar om kommersiell valfångst. Internationella valfångstkommissionen har konsekvent intagit en mer tillåtande hållning till husbehovsjakt än till kommersiell valfångst och har tillåtit urbefolkningar att fortsätta fånga valar för kulturella ändamål och för sin försörjning, även under perioder då kommersiell valfångst har varit begränsad eller förbjuden.

För att uppnå ett mer konsekvent, långsiktigt och mindre administrativt betungande

¹⁴ <https://archive.iwc.int/?r=22234>.

¹⁵ <https://archive.iwc.int/pages/view.php?ref=19861&k=>.

¹⁶ Två skyddsområden – i Indiska oceanen och i Södra oceanens valreservat – har för närvarande utsetts av Internationella valfångstkommissionen, och i båda dessa är kommersiell valfångst förbjuden. Ett ytterligare förslag till skyddsområde i södra Atlanten har vid upprepade tillfällen lämnats till Internationella valfångstkommissionen under senare år, men det har ännu inte uppnått de tre fjärdedels majoritet av rösterna som behövs.

tillvägagångssätt antog Internationella valfångstkommissionen 2018 en ny metod för fastställande av kvoter för husbehovsjakt. Internationella valfångstkommissionen beslutade att fastställa fångstgränser för en sjuårsperiod med automatisk förnyelse vart sjätte år, under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Dessa villkor omfattar i) vetenskapliga kommitténs bedömning att de föreslagna fångstgränserna inte kommer att skada valbestånden, ii) bekräftelse av att inga ändringar begärs på grund av ändrade behov, och iii) att det berörda landet för husbehovsjakt har följt den godkända tidsplanen och uppfyllt informationskraven. Om dessa villkor är uppfyllda förnyas kvoterna automatiskt utan att ytterligare förhandlingar behöver genomföras¹⁷.

I fråga om urbefolkningars rättigheter har unionen länge främjat respekten för mänskliga rättigheter överallt i världen och har flera olika politikområden som är relevanta för urbefolkningar¹⁸. Unionen har aktivt deltagit i Internationella valfångstkommissionens diskussioner om husbehovsjakt och förespråkat ett rättighetsbaserat synsätt på urbefolkningars valfångst samt stött förbättringar av processen för fastställande av fångstgränser för husbehovsjakt och åtgärder för att stärka urbefolkningarnas deltagande i Internationella valfångstkommissionens beslutsprocess. Unionen har också signalerat sitt stöd för föreslagna ändringar av Internationella valfångstkommissionens terminologi, bland annat att ersätta termen ”aboriginer” med ”urbefolkningar”.

Samtidigt som unionen främjar de mänskliga rättigheterna, inbegripet urbefolkningars rättigheter, erkänner den att dessa rättigheter inte är absoluta och att de kan vara föremål för rimliga och motiverade begränsningar, särskilt när det gäller hållbarhetsaspekter. Unionen framhåller därför också att alla undantag för husbehovsjakt måste vara tydligt motiverade, strikt icke-kommersiella och biologiskt hållbara. Vetenskapliga uppgifter till stöd för fångstgränser för husbehovsjakt bidrar till att Internationella valfångstkommissionen kan fullgöra sitt ansvar att säkerställa en hållbar valfångst och en hållbar förvaltning av valbestånden globalt.

Mot denna bakgrund bör unionens ståndpunkt vara att stödja den fortsatta tillämpningen av Internationella valfångstkommissionens etablerade ram för husbehovsjakt, inbegripet den mekanism för fastställande av kvoter för sjuårsperioder och automatisk förnyelse som antogs 2018, när de överenskomna villkoren är uppfyllda. Unionen bör även fortsättningsvis stödja ett rättighetsbaserat synsätt som erkänner urbefolkningarnas kulturella och näringsmässiga behov, samtidigt som det säkerställs att alla fångstgränser för husbehovsjakt förblir strikt icke-kommersiella, vetenskapligt motiverade och biologiskt hållbara. Unionen bör också fortsätta att stödja åtgärder som syftar till att stärka urbefolkningarnas deltagande i Internationella valfångstkommissionens arbete och beslutsprocesser samt användningen av lämplig terminologi som återspeglar internationella normer för urbefolkningars rättigheter.

3.2. Förenlighet med unionens politik och initiativ inom andra områden

Den föreslagna ståndpunkten utgör en extern förlängning av unionens interna miljörättsliga regelverk avseende Cetacea samt ett sätt att stärka havsdiplomatin. För att säkerställa att den

¹⁷ <https://iwc.int/management-and-conservation/whaling/aboriginal>.

¹⁸ EU stödde antagandet av FN:s deklaration om urfolks rättigheter (UNGA 61/295) vid FN:s generalförsamling 2007 och slutdokumentet (UNGA 69/2) från världskonferensen om urbefolkningar som hölls som en del av FN:s generalförsamlings högnivåmöte 2014. I båda dokumenten framhålls urbefolkningars rätt till de resurser som de har utnyttjat traditionellt och staters behov av att skydda dessa rättigheter och samarbeta och samråda med urbefolkningar. Den 15 maj 2017 antog Europeiska unionens råd slutsatser (dok. 8814/17, 15 maj 2017) som bekräftar dess stöd för urbefolkningars rättigheter och erkänner att det finns utrymme för att tillämpa denna politiska ram effektivare i multilateralt samarbete genom att ytterligare förbättra möjligheterna till dialog och samråd på alla nivåer av unionens samarbete.

internationella styrningen är förenlig med unionens höga standarder för bevarande av valar och delfiner är följande, icke uttömmande förteckning över rättsakter av särskild betydelse:

- Enligt habitatdirektivet¹⁹: Alla Cetacea är arter som anges i bilaga IV och som skyddas mot avsiktlig störning samt avsiktligt fångande eller dödande i EU:s vatten. Den föreslagna ståndpunkten säkerställer att detta skydd inte undergrävs i internationella vatten eller angränsande vatten.
- Genom att motsätta sig kommersiell valfångst upprätthåller EU sitt förbud mot handel med produkter från valar och delfiner för kommersiella ändamål enligt förordningen om handel med vilda djur²⁰ och växter samt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites), där unionen och dess medlemsstater är parter.
- Internationella valfångstkommissionens bevarandearbete bidrar till att uppnå målen för god miljöstatus i den marina miljön enligt ramdirektivet om en marin strategi²¹, däribland mål som rör dödlighet hos valar och delfiner.
- Förordningen om restaurering av natur²² innehåller ett rättsligt bindande mål om att minst 20 % av unionens havsområden ska återställas senast 2030. Den föreskriver dessutom att livsmiljöer för skyddade marina arter, däribland Cetacea, ska återställas. EU:s ståndpunkt i Internationella valfångstkommissionen bidrar direkt till att uppnå dessa mål genom att verka för att externa påfrestningar (såsom undervattensbuller och kommersiell valfångst) undanröjs, eftersom sådana påfrestningar annars skulle försvåra återhämtningen av dessa livsmiljöer.
- Unionen erkänner den centrala roll som Cetacea spelar i näringsämnenas kretslopp ("valpumpen") och för bindningen av kol i deras biomassa (blått kol). Genom att skydda dessa levande kolsänkor mot de påfrestningar som valfångst och miljöförstöring medför bidrar unionens ståndpunkt till unionens mål för naturlig kolbindning och därmed till dess mål om klimatneutralitet enligt den europeiska klimatlagen²³.

Dessutom bör följande initiativ uppmärksammas i detta sammanhang:

- I EU:s strategi för biologisk mångfald 2030²⁴ fastställs målet att 30 % av EU:s havsområden ska omfattas av rättsligt skydd och att 10 % ska ges ett strikt skydd. Stödet för skyddsområden och ekosystembaserad förvaltning är i linje med dessa mål.
- Unionen stöder insatser inom Internationella valfångstkommissionen för att förbättra djurskyddet vid valfångst, bland annat genom utveckling och användning av de mest humana jakt- och avlivningsmetoder som finns tillgängliga, minskning av tiden till död samt minimering av smärta, stress och lidande som kan undvikas. Detta synsätt är förenligt med unionens bredare åtagande för djurskydd och med artikel 13 i EUF-

¹⁹ EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.

²⁰ EGT L 61, 3.3.1997, s. 1.

²¹ EUT L 164, 25.6.2008, s. 19.

²² EUT L 37, 29.7.2024, s. 14, 18.

²³ EUT L 243, 9.7.2021, s. 3, 5.

²⁴ COM(2020) 380 final, 20.5.2020, p. 4.

fördraget, där djur erkänns som kännande varelser. Unionen verkar därför för att de högsta möjliga djurskyddsnormerna tillämpas i samband med valfångst som är tillåten inom Internationella valfångstkommissionens regelverk.

- Genom att anta en stabil ståndpunkt för flera år framåt inom Internationella valfångstkommissionen säkerställer unionen att dess internationella åtaganden avseende Cetacea är förenliga med den helhetssyn som präglar den europeiska världshavspakten²⁵ och kan integreras i den kommande lagstiftningsakten för världshavet. Unionens ståndpunkt inom Internationella valfångstkommissionen utgör en strategisk länk mellan internationell havsdiplomati och ekosystembaserad förvaltning och säkerställer att skyddet av Cetacea inte enbart behandlas som en avgränsad bevarandefråga utan som en central del av världshavens globala hälsa, klimatresiliensen och den regelbaserade styrningen av det gemensamma maritima området.
- Eftersom unionen och dess medlemsstater är parter i avtalet inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion har unionen åtagit sig att främja sektorsövergripande samarbete. Unionens stöd för valreservat och för åtgärder för att begränsa de kumulativa effekterna på Cetacea inom Internationella valfångstkommissionen utgör ett praktiskt sätt att genomföra avtalet. På så sätt bidrar Internationella valfångstkommissionen till det globala nätverket av områdesbaserade förvaltningsverktyg och till skyddet av den biologiska mångfalden på det fria havet.
- Eftersom unionen och dess medlemsstater även är parter i konventionen om skydd av flyttande vilda djur fäster unionen särskild vikt vid bevarandet av flyttande Cetacea inom hela deras utbredningsområde. Internationella valfångstkommissionen spelar en viktig roll när det gäller att främja målen för konventionen om skydd av flyttande vilda djur genom att verka för samordnade internationella insatser för att hantera hot mot Cetacea, däribland livsmiljöförstöring, kumulativa effekter av mänsklig verksamhet och andra påfrestningar som påverkar flyttande arter både inom nationella jurisdiktioner och i områden utanför nationell jurisdiktion.
- Den föreslagna ståndpunkten kan också bidra till att unionen uppfyller sina åtaganden enligt det globala Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald. Genom att främja en bevarandeariktad agenda bidrar unionen till att uppnå mål 3 ("30 × 30-målet") genom inrättande och effektiv förvaltning av valreservat samt mål 4, som kräver skyndsamma förvaltningsåtgärder för att stoppa människans utrotning av hotade arter och främja deras återhämtning. Eftersom både unionen och medlemsstaterna är parter i konventionen om biologisk mångfald är Internationella valfångstkommissionen fortfarande ett viktigt forum för att omsätta dessa globala mål i konkreta åtgärder.

3.3. Exklusiv extern befogenhet

Unionens befogenhet att anta den föreslagna ståndpunkten är exklusiv enligt artikel 3.2 i EUF-fördraget. Enligt denna bestämmelse har unionen exklusiv befogenhet att ingå internationella avtal – eller att anta akter inom ett organ som inrättats genom ett sådant avtal – i den mån dessa akter kan påverka gemensamma regler eller ändra deras räckvidd.

Enligt Europeiska unionens domstols fasta rättspraxis föreligger en sådan risk för påverkan

²⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska världshavspakten*, COM(2025)281 final.

när de internationella åtagandena omfattas av ett område som redan i stor utsträckning regleras genom unionsbestämmelser²⁶. Så är fallet när det gäller skyddet av Cetacea, för vilket unionen har inrättat en omfattande och strikt rättslig ram, vilket framgår av avsnitt 3.2 (se förteckningen över relevanta rättsakter).

Unionens interna regler utgör ett sammanhängande system för strikt skydd som inte ger medlemsstaterna något utrymme att anta avvikande normer. Eftersom Internationella valfångstkommissionens akter, såsom ändringar av anvisningarna till konventionen, reglerar just de verksamheter (fångst, dödande och handel) som är förbjudna enligt unionens interna lagstiftning, omfattas internationella beslut på dessa områden nödvändigtvis av unionsreglernas tillämpningsområde. Enligt domstolens fasta rättspraxis föreligger därför en risk för påverkan i den mening som avses i artikel 3.2 i EUF-fördraget²⁷. I detta sammanhang saknar det betydelse att det inte föreligger någon konflikt mellan Internationella valfångstkommissionens akter och unionsrätten, vilket redan har bekräftats i domstolens fasta rättspraxis²⁸.

Eftersom de planerade akterna rör ett område som redan i stor utsträckning omfattas av unionens gemensamma regler är det endast unionen som har befogenhet att ingå sådana internationella åtaganden, vilket hindrar medlemsstaterna från att agera individuellt på ett sätt som skulle kunna ändra räckvidden av eller undergräva integriteten i unionens skyddssystem.

3.4. Nödvändigheten och lämpligheten av en unionsståndpunkt

Eftersom de planerade akterna omfattas av unionens exklusiva befogenhet enligt artikel 3.2 i EUF-fördraget är det nödvändigt att fastställa en unionsståndpunkt i dessa frågor.

Eftersom valar och andra Cetacea dessutom är starkt migrerande arter utgör deras bevarande en till sin natur gränsöverskridande utmaning som medlemsstaterna inte kan hantera var för sig.

Eftersom unionen endast har observatörsstatus i Internationella valfångstkommissionen får dess inflytande störst genomslag när de 24 medlemsstater som är parter i konventionen röstar som ett enhetligt block.

Den fleråriga karaktären hos de tidigare rådsbesluten (antagna den 13 december 2011²⁹ respektive den 20 december 2017³⁰ på grundval av kommissionens förslag³¹) och den stabila politiska inriktning som de gav upphov till gjorde det möjligt för unionen och dess medlemsstater som är parter i konventionen att inta en mer proaktiv roll i frågor som rör Internationella valfångstkommissionen, att med kort varsel besvara förfrågningar från

²⁶ Se exempelvis yttrande 3/15, *Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp*, [EU:C:2017:114](#), punkt 105.

²⁷ Yttrande 1/13 (*1980 års Haagkonvention*) av den 14 oktober 2014, ECLI:[EU:C:2014:2303](#), punkt 71 och där angiven rättspraxis.

²⁸ Se exempelvis yttrande 3/15, *Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp*, [EU:C:2017:114](#), punkt 113.

²⁹ Rådets beslut av den 13 december 2011 (ST 17641 2011 COR 1) om fastställande av den ståndpunkt som ska antas på Europeiska unionens vägnar med hänsyn till förslag till ändringar av den internationella konventionen för reglering av valfångsten och dess anvisningar.

³⁰ Rådets beslut av den 12 december 2017 (ST 14970 2017 INIT) om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar, i frågor som faller under dess befogenhet, vid Internationella valfångstkommissionens tre kommande möten, inklusive därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena.

³¹ KOM(2011) 495 slutlig och COM(2017) 463 final.

regeringar utanför EU och att på ett konsekvent sätt bidra till bevaranderesultat. För att bevara denna kontinuitet och förutsebarhet bygger föreliggande förslag till beslut därför på samma fleråriga strategi och fastställer unionens samordnade ståndpunkt inför Internationella valfångstkommissionens möten 2026, 2028 och 2030.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

Internationella valfångstkommissionen är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen konventionen.

De akter som Internationella valfångstkommissionen uppmanas att anta utgör akter som har rättslig verkan av följande skäl:

- **Ändringar av anvisningarna till konventionen** får rättslig verkan för de medlemsstater som är parter i konventionen, eftersom de är bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel I.1 i konventionen, där det föreskrivs att anvisningarna utgör en integrerad del av konventionen, jämförd med artikel V.3 i konventionen, som reglerar förfarandet för ändringar av anvisningarna och deras ikraftträdande, såvida inte en fördragsslutande regering framställer en invändning.
- **Internationella valfångstkommissionens resolutioner, rekommendationer och beslut** utgör akter med rättslig verkan. När det gäller rekommendationer enligt artikel VI i konventionen som antas i form av resolutioner har Internationella domstolen i sin dom av den 31 mars 2014 om valfångst i Antarktis (Australien mot Japan; Nya Zeeland som intervenient) konstaterat att dessa resolutioner, trots att de inte är rättsligt bindande, kan vara relevanta för tolkningen av konventionen eller dess anvisningar när de antas genom konsensus eller enhälligt (punkt 46). En icke rättsligt bindande akt från ett internationellt organ om en efterföljande överenskommelse mellan parterna om tolkningen av rättsligt bindande bestämmelser i ett internationellt avtal utgör en akt med rättslig verkan i den mening som avses i artikel 218.9 i EUF-fördraget. Enligt regel J.3 i Internationella valfångstkommissionens arbetsordning antas resolutioner genom konsensus. Mot denna bakgrund kan de resolutioner som antas vid de möten i Internationella valfångstkommissionen som omfattas av detta beslut utgöra akter med rättslig verkan. När det gäller beslut följer det av regel E i Internationella valfångstkommissionens arbetsordning att denna term avser en blandad kategori av akter, däribland de akter som nämns i regel J i arbetsordningen, vilken hänvisar till ändringar av anvisningarna till konventionen, rekommendationer enligt artikel VI och resolutioner samt ”andra beslut”. Härav följer att Internationella valfångstkommissionens beslut delvis är rättsligt bindande och att de i övrigt omfattas av det resonemang som redovisas ovan beträffande resolutioner. Mot denna bakgrund kan de beslut som antas vid de möten i Internationella valfångstkommissionen som omfattas av detta beslut utgöra akter med rättslig verkan.

De planerade akterna varken kompletterar eller ändrar konventionens institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

När det gäller Internationella valfångstkommissionen avser de planerade akterna huvudsakligen miljöskydd, särskilt i) att säkerställa en effektiv internationell regleringsram för bevarande och förvaltning av valar, ii) att åstadkomma en betydande förbättring av bevarandestatusen för valar och andra Cetacea, och iii) underställa alla valfångstopperationer som genomförs av Internationella valfångstkommissionens medlemmar Internationella valfångstkommissionens kontroll. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 192.1 i EUF-fördraget.

Detta förslag till materiell rättslig grund påverkar inte EU:s exklusiva befogenhet på området för bevarande av havets biologiska resurser enligt artikel 3.1 d jämförd med artiklarna 38 och 43 i fördraget samt bilaga I till fördraget och således av alla levande akvatiska resurser enligt den gemensamma fiskeripolitiken³². Detta ska dock inte skapa något prejudikat för eventuella framtida förhandlingar om bevarande och förvaltning av levande akvatiska resurser som omfattas av den gemensamma fiskeripolitiken.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 192.1 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom Internationella valfångstkommissionens akter kan innebära ändringar av anvisningarna till konventionen, vilka är bindande enligt internationell rätt, bör de offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* efter det att de har antagits.

³² EUT L 354 28.12.2013, s. 22.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar, i frågor som faller under dess befogenhet, vid Internationella valfångstkommissionens tre kommande möten, inklusive därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag och
av följande skäl:

- (1) Den internationella konventionen för reglering av valfångsten (*konventionen*) trädde i kraft den 10 december 1948.
- (2) Enligt artikel III.2 och artikel V i konventionen får Internationella valfångstkommissionen anta beslut, inbegripet ändringar av anvisningarna till konventionen. Enligt artikel VI i konventionen får Internationella valfångstkommissionen anta rekommendationer. I regel E och J i Internationella valfångstkommissionens arbetsordning anges vidare att Internationella valfångstkommissionen även får anta resolutioner och andra beslut.
- (3) Internationella valfångstkommissionen förväntas vid sina 70:e, 71:a och 72:a möten 2026, 2028 respektive 2030 samt vid eventuella därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena behandla och eventuellt anta ändringar av anvisningarna till konventionen samt olika resolutioner, rekommendationer och beslut. Dessa akter kan avse reglering av kommersiell valfångst, vetenskaplig valfångst och husbehovsjakt, inrättande och förvaltning av valreservat samt antagande av bevarande- och skyddsåtgärder för Cetacea.
- (4) De planerade akterna från Internationella valfångstkommissionen kommer, om de antas, att få rättsliga verkningar för de medlemsstater som är parter i konventionen.
- (5) Unionen har inrättat en omfattande intern rättslig ram för skydd av alla arter av valar och delfiner. Unionens ståndpunkt inom Internationella valfångstkommissionen bör vägledas av målet att säkerställa en hög skyddsnivå för Cetacea, i överensstämmelse med unionens interna miljörättsliga regelverk och dess internationella åtaganden. Denna ståndpunkt bör återspegla de strategiska prioriteringarna i den europeiska världshavspakten, med erkännande av den avgörande funktion som livskraftiga bestånd av valar och delfiner har för den naturliga koldioxidbindningen, samtidigt som de högsta djurskyddsnormerna främjas i linje med erkännandet av djur som kännande varelser enligt artikel 13 i EUF-fördraget. Det ligger därför i unionens intresse att främja motsvarande skydd globalt, även inom Internationella valfångstkommissionen, för att säkerställa samstämmighet med unionens politik och förhindra att unionens normer undergrävs.

- (6) Det är därför nödvändigt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Internationella valfångstkommissionen när det gäller ändringar av anvisningarna till konventionen samt de planerade resolutioner och beslut från Internationella valfångstkommissionen som rör reglering av kommersiell valfångst, vetenskaplig valfångst och husbehovsjakt, inrättande och förvaltning av valreservat samt antagande av bevarande- och skyddsåtgärder för Cetacea.
- (7) Unionens ståndpunkt kommer att uttryckas av de medlemsstater som är medlemmar i Internationella valfångstkommissionen och som agerar gemensamt i Europeiska unionens intresse.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid Internationella valfångstkommissionens 70:e, 71:a och 72:a möten, inklusive därtill hörande möten mellan de ordinarie mötena, anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Den ståndpunkt som avses i artikel 1 ska uttryckas av de medlemsstater som är representerade i Internationella valfångstkommissionen och som agerar samfällt i unionens intresse.

Artikel 3

Mindre tekniska ändringar av den ståndpunkt som anges i bilagan kan godkännas utan något ytterligare beslut av rådet.

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*